

danske Regering er gaaet til Afslutningen af disse to Voldgiftstraktater med Sverige og Norge. Ligesom det, som det ærede Medlem sagde, vilde være stødende overfor disse Magter, om vi vilde nægte vort Samtykke til saadanne Traktater, saaledes vilde det ogsaa have været i høj Grad stødende overfor disse Magter, om det højtærede Udenrigsministerium havde afvist en Forhandling paa det Grundlag, som fra Sveriges Side blev foreslaaet. Jeg er overbevist om, at hvis det ærede Medlem fra Kalundborg havde siddet som Udenrigsminister, havde han heller ikke afvist et saadant Forslag; han havde sikkerlig taget samme Standpunkt, som den danske Udenrigsminister har gjort.

Jeg har maaske i mit foregaaende Foredrag slaaet den nuværende Udenrigsminister sammen med hans Forgænger, men det er i Realiteten ogsaa berettiget, for saa vidt som de jo begge have stillet sig paa samme Standpunkt.

Naar det ærede Medlem nede fra Lolland, fra Maribo (Chr. Reventlow) sagde, at jeg havde antydnet en Tvivl, om Traktater var noget værd, maa jeg sige, at hvis jeg har udtrykt mig saaledes, have mine Ord ikke ganske dækket min Tanke. Min Mening var den — og jeg tror for øvrigt ogsaa, at Ordene svare dertil —, at indenfor den Begrænsning, som Traktaters Betydning overhovedet har, maa man sige, at Forholdene til Sverige og Norge ere ordnede paa en tilnærmelsesvis fuldkommen Maade, naar vi have Traktater med gensidig Anerkendelse af Uafhængighed og Integritet, og vi saa ved Siden heraf have disse Voldgiftstraktater. Jeg for min Del har den Overbevisning, at Traktater have nogen Værdi; jeg har den Overbevisning, at Voldgiftstraktater af en saadan Beskaffenhed som de med Holland og Portugal have overordentlig stor Værdi, og at Voldgiftstraktater som de med Sverige og Norge have meget betydelig Værdi. Men vi maa jo erkende, at ligesom vi ikke kunne opnaa fuldkomne Traktater, bevæger man sig alligevel folkeretlig for en Del paa gyngende Grund, saa længe der ikke er sluttet et Net af fuldkomne Voldgiftstraktater.

Jeg takker den højtærede Udenrigsminister for, at han har villet tage Spørgsmaalet om Værdien af den Klausul, om hvilken der er saa stor Uenighed mellem det ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer) og mig, under ny Overvejelse. Naar den højtærede Udenrigsminister anførte, at Værdien af en saadan Klausul skulde ligge

deri, at hvis den manglede, vilde det gaa saaledes, at naar den store Stat vilde have Voldgift, fik den Voldgift, men naar den lille Stat ikke vilde have Voldgift, maatte det ogsaa blive til Voldgift, vil jeg dertil sige, at jeg antager ikke, at det Tilfælde vil eller bør kunne indtræde for den danske Stats Vedkommende, at den lille Stat ikke vil have Voldgift. Jeg er enig med det ærede Medlem fra Kalundborg i, at den Slags Klausuler svække en Voldgiftstraktats Betydning. Jeg tror ikke, jeg har taget fejl, naar jeg har opfattet det ærede Medlem fra Kalundborg saaledes, at han henviste til, at naar man overfor De forenede Stater har en Bestemmelse om, at f. Eks. Stridspunkter, der vedrøre Statens Ære, holdes udenfor, og man yderligere har den Bestemmelse, at hvorvidt et Stridspunkt vedrører en Stats Ære, afgør den vedkommende Stat selv, bliver Voldgiftstraktaten derved endnu ringere. Det er ogsaa min Mening, og jeg tror ogsaa, det er det, man ved en nærmere Overvejelse af Sagen vil komme til. Det er altid bedre, at det staar aabent, at det kan være Genstand for Forhandling og for berettiget Kritik, og at den offentlige Mening kan faa en vis Indfyldelse med Hensyn til det Spørgsmaal: Er det berettiget, at denne Stat med Hensyn til det foreliggende Tvistemaal har paaberaabt sig sin Ære, end at man kan sige: Derom kan og bør ingen Strid være, thi det var Forudsætningen, at det skulde den paagældende Stat selv alene afgøre. Det er en yderligere Svækkelse af disse i Forvejen noget skrøbelige Voldgiftstraktaters Indhold.

Chr. Reventlow: Det ærede Medlem — det er vistnok fra Viborg — (Sveistrup), vilde rette paa sine Udtalelser fra før. Jeg vil oplyse det ærede Medlem om, at det var en meget kategorisk Tvivl, han udtalte med Hensyn til Traktaters Værdi. Han udtalte udtrykkelig: Hvis Traktater overhovedet betyde noget —, og den Forbindelse, i hvilken han benyttede denne tydelige Sætning, var slet ikke Traktaterne med Sverige eller Norge, men det var i Forbindelse med hans Omtale af Nord- og Østersøtraktaterne, i hvilke Integritetens Ukrænkelighed jo er fuldt fastslaaet. At det ærede Medlem saa vil rette denne Udtalelse til, at Traktater have Betydning indenfor Grænserne af den Betydning, Traktater overhovedet have, kan jeg selvfølgelig ikke have noget imod, thi hvis handertil følger, at Traktater ingen Betydning have, ere Grænserne jo lige gyldige.